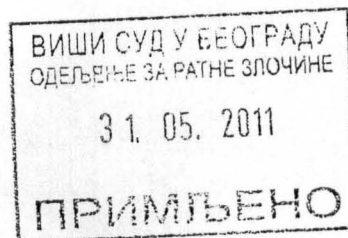

Република Србија
ТУЖИЛАШТВО
ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
КТРЗ-9/11
31.05.2011.године
Београд
ЈВ

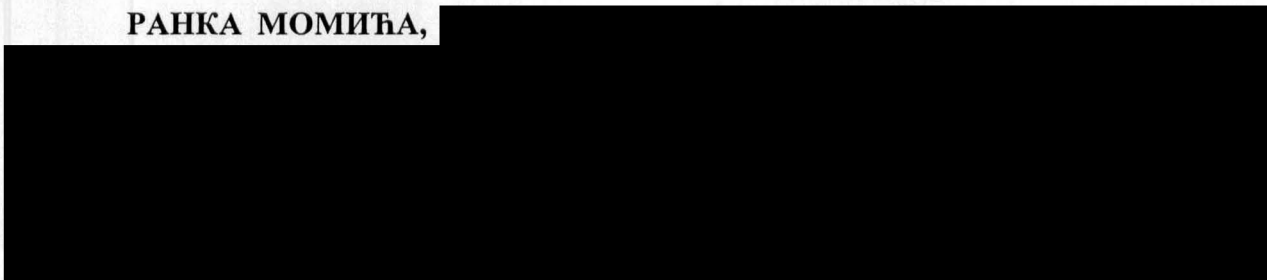
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
Одељење за ратне злочине

Београд

На основу чл. 46. ст.2. тач.3., 265. ст.1. и 266. Законика о кривичном поступку, а у вези са одредбама из чл.3. и 4. ст.2. Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, подижем

О П Т У Ж Н И Ц У
Против:

РАНКА МОМИЋА,

Ш Т О Ј Е :

у времену од 23.марта 1999.године до 20.јуна 1999.године, у граду Пећи и у селима на подручју општине Пећ, Аутономне покрајине Косова и Метохије, за време оружаног сукоба између Савезне Републике Југославије - Војске Југославије и полицијских снага Републике Србије, са једне стране и Коалиције НАТО

снага и припадника наоружане војне организације «Ослободилачка војска Косова» («ОВК»или «УЧК»), са друге стране,

као припадник вода 177. Војно теријаторијалног одреда Пећ, зв. „Шакали“, којим је командовао покојни Минић Небојша,

стављајући се на страну српске оружане стране у сукобу, у циљу који се састојао у протеривању албанског становништва са овог подручја и успостављању потпуне контроле над целом територијом Косова и Метохије и стварању етнички чистог подручја,

супротно одредби из члана 3. став 1. тачка 1.а. и д., члана 33. IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата, од 12.08.1949. године, члана 51, 75, 76, и 77 Допунског протокола о заштити жртава међународних оружаных сукоба, уз Женевске конвенције од 12.августа 1949. године о заштити жртава међународних оружаных сукоба (Протокол I), ратификована од стране Народне скупштине ФНРЈ 1950.године;

према лицима која непосредно нису учествовала у непријатељствима, цивилном становништу албанске националности, није поступао у свакој прилици човечно и без икакве дискриминације засноване на националном пореклу и убеђењу, већ је вршио оружани напад на цивилно становништво, вршећи појединачна и групна убиства, примењивао мере застрашивања и терора уништавајући паљењем куће, пратеће објекте и моторна возила, присвајао имовину цивила у великим размерама одузимајући од њих новац, накит, драгоцености, моторна возила, што све није оправдано војним потребама, силом и претњом протеривао преживело цивилно становништво из села са циљем да се оно пресели у Републику Албанију,

па је тако:

на дан 14.маја 1999. године, у јутарњим сатима, у селу Ћушка,

спровodeћи наредбу, пок. Минић Небојше, у заједници са припадницима своје јединице „Шакали“- **оптуженима: Поповић Срећком, Сокић Абдулахом, Кастратовић Славишом, Богићевић Бобаном, Обрадовић Зораном, Николић Милојком**, осумњиченима Вуковић Предрагом, Мишић Синошом, Дунђер Синошом, према којима је кривични поступак раздвојен, **те са оптуженима: Корићанин Вељком и Цветковић Звонимиром**, припадницима Територијалне одбране (ТО) и **окр.Корићанин Видојем**, припадником активног састава полиције, и осталим за сада НН припадницима „Шакала“, ТО и полиције, сви наоружани аутоматским пушкама, заједно и истовремено, развили се у стрелце и распоређени у четири групе,

као вођа једне групе, делујући заједно и истовремено са припадницима своје јединице, желећи дело као своје, поступајући свесно и вољно, извршио оружани напад на становнике села Ћушка, на начин да је

а.) Предводећи своју групу, заједно са групом-делом јединице којом је командовао **опт. Николић Милојко**, извршио оружани напад на цивилно становништво у делу села Ћушка, где се налази кућа Халита Гашија, претњом оружјем, истеривао укућане из њихових породичних кућа, те претњом да ће убити чланове две породице Гаши, натерао све укућане у том делу села да уђу у двориште Халитове куће, где је од окупљених отимао вредније ствари и одузимао готов новац, златан накит, сатове и друге драгоцености, потом, непрекидно пуцајући рафалном паљбом, приморао становништво из овог дела села да напусти своје куће, након чега је куће у

том делу села запалио подметањем пожара, па су у овом нападу лишени живота **Хаки Гаши и Селим Гаши,**

б.) У центру села где су били присилно окупљени цивили, њих око 300, један део у двориште Ајета Гашија а други део у двориште Хакија Гашија и Саљија Гашија, вршио тријаж окупљеног становништва, тако да је жене, децу и старце раздвојио од војноспособних мушкараца, које је окупио на тргу код гробља и од којих је одузимао готов новац, сатове и драгоцености, док су остали припадници јединице којој је припадао опколили и држали на нишану све окупљене цивиле, од жена одузимали новац и златан накит, па су децу, жене и старце претњом да ће их убити приморали да у тракторима са приколицама формирају колону и напусте село и крену пут Албаније,

в.) Заједно са **опт. Поповић Срећком** поступајућајући по Минићевом наређењу, затражио од мушкараца који су издвојени, да предају лична документа, новац, златан накит и све драгоцености које поседују, што су ови и учинили и те предмете одложили на тло испред себе,

- те приморао Љуши Ерзена, да све драгоцености и новац у укупном износу од око 20.000 ДМ покупи са земље, спакује у две торбе величине ђачког ранца и преда им,

- претњом да ће их убити, натерао власнике моторних возила који су били међу окупљеним мештанима, да иста довезу и предају, што су ови и учинили,

г.) вршио групна убиства на тргу задржаног војноспособног мушког дела становништва села-цивила, заједно са **опт. Николић Милојком** и осм. Вуковић Предрагом, оружјем принудио групу од 12 цивила да уђу у кућу **Азема Гашија**, и то: **Гаши Емина, Гаши Јашара, Гаши Рама, Гаши Хаљиља, Кељменди Ибера, Кељменди Скенера, Кељменди Дему, Љуши Уку, Љуши Османија, Динај Исмета, Авдиљај Ганија и Гаши Ису**, где их је лишио живота пуцањем из аутоматског оружја, рафално испаљујући пројектиле у њих, при чему је Иса Гаши задобио прострелне ране на левој ноzi, успео да побегне кроз прозор куће,

а како би злочин прикрио посмртне остатке стрељаних скупио на гомилу, прекрио сунђерима и ћебетом и запалио, изазивајући пожар у којем су посмртни остаци изгорели заједно са кућом,

д.) па је у овом оружаном нападу на цивилно становништво села Ћушка лишено живота 44 цивила, док је подметањем пожара уништено 40 породичних кућа и 40 помоћних објеката, 3 камиона, 5 путничких моторних возила и 3 трактора, одузет новац и драгоцености, моторна возила и два камиона у неутврђеној вредности, док је из села протерано више од 400 цивила

- чиме је као саизвршилац извршио кривично дело Ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142. став 1, у вези чл. 22 КЗЈ.

С тога,

Југославији. Дана 24. марта 1999. године НАТО је започео ваздушне нападе на циљеве у СРЈ. Дан раније, СРЈ је Уредбом прогласила непосредну ратну опасност, а 24. марта 1999. године ратно стање.

Циљ интервенције НАТО снага био је напад на једну оружану страну, Српске оружане снаге, у циљу слабљења њене борбене моћи, у циљу да се иста потпуно онеспособи и разбије. НАТО снаге ставиле су се отворено на страну друге оружане снаге, на страну оружаних снага ОВК, у већ постојећем оружаном сукобу, који је до тада имао карактер унутрашњег сукоба. Са почетком НАТО интервенције, те проглашењем ратног стања, оружани сукоб на АП КиМ прелази из фазе унутрашњег у међународни оружани сукоб.

Општина Пећ и околна села на територији ове општине, па и село Ћушка, Павлан, Накло и Захач налазили су се у зони одговорности 177. Војнотериторијалног одреда-ВТО, Војске Југославије. Командант ове јединице био је оптужени Миладиновић Топлица, у чину капетана. У оквиру овог одреда формирана је јединица којом је командовао пок. Минић Небојша, који је крајем марта 1999. године, са првим данима бомбардовања, добровољно приступио ВЈ и ставио се под команду опт. Миладиновић Топлице. Припадник овог одреда зв. „Шакали“ био је и окривљени Момић Ранко.

Припадници јединице „Шакали“ извршавали су „специјалне“ задатке у граду Пећи и околним селима, који су се, углавном, састојали у чишћењу терена у насељима, претресу кућа, наводно у циљу проналажења оружја или скривених припадника ОВК.

Догађај који је предмет ове оптужнице, извршени ратни злочин, уско је повезан с конкретним оружаним сукобом, јер су његови извршиоци, окривљени и њихови саборци деловали на страни српских оружаних снага, као борци припадници вода „Шакали“ у саставу 177. ВТО ВЈ, док су жртве по свом етничком опредељењу, припадале супротстављеној страни у оружаном сукобу.

Дело које су извршили било је у функцији остварења крајњег циља оружаног сукоба, који се састојао у протеривању албанског становништва са овог подручја и успостављању потпуне контроле над целом територијом Косова и Метохије и стварању етнички чистог подручја.

Међу сведоцима нема спора о томе по ком сценарију се одвијао напад: претрес кућа, истеривање укућана и њихово окупљање на једном месту, пљачкање и отимање личне имовине, новца, драгоцености и моторних возила, потом издвајање појединих лица, углавном мушкараца, и лишавање живота издвојених, а потом протеривање из села преосталог дела становништва и паљење њихови кућа.

У вези са тим, сведок ПС исказује да је то био уиграни сценарио по којем су припадници „Шакала“ деловали и извршавали примљене задатке од опт. Миладиновић Топлице током читавог рата на Косову. Тако су, поред акције у Ћушкој, ишли у најмање 15 акција, у чишћење делова града Пећи-Капешница, Дарданија и сл, те села Накло, Захач, Павлен, Љубенић, Набрђе, Велика и Мала Јабланица, Пашино село.

Последице напада на село Ћушка огледају се у чињеницама да је тога дана лишено живота 44 лица, мушкараца, углавном војно способних, од чега је појединачно

лишено живота 15 лица, на улици, у двориштима, кућама и помоћним просторијама Расим Рама, Рам Гашија, Халит Гашија, Ајет Гашија, Кадри Чекуа, Хасан Чекуа и Саљи Реџе, док је у три групна убиства лишено живота 29 лица, у кућама Азема Гашија, Сахита Гашија и Дема Гашија. Из извештаја и налаза о ексхумацији и обдукцији посмртних остатака које је сачинио дански судскомедицински тим, утврђује се да је код оштећених смрт наступила дејством ватерног оружја, да је већина посмртних остатака потпуно и делимично изгорела у пожару. Осим тога, 40 породичних кућа и помоћних објеката уништено је у пожару који је подметнут, као и пољопривредне машине и моторна возила. Сво преживело становништво, претходно опљачкано, протерано је из села Ћушка. Део становништва отишао је у Албанију и Црну Гору, док се део крио у околним селима или у шуми и брдима у околини Ћушке све до краја рата.

Циљ свих описаних активности, које су предузели оптужени и њихови саучесници је био да се целокупно преживело становништва из села Ћушка расели и отера у Републику Албанију, па је преко 400 цивила, било приморано да напусти село.

О томе да су сви припадници јединице, па и окривљени Момић, знали праву природу акције и какав ће злочин извршити, пре него што ће кренити у акцију, сведочи и ПС који каже: *„пре акције Небојша Минић нам је рекао, уобичајено, идемо да ћерамо Немце“, и даље, „пре Ћушке имали смо много таквих акција, по истом сценарију, па није требао нико ништа да нам каже нити у том смислу изда било каква упутства, једноставно сви у јединици су знали у шта се упуштају и како то треба урадити.“*

Са друге стране, тога дана ни један метак није опаљен у правцу нападача, нити је тога дана пронађено било какво оружје, што је и логично, јер је до тада село Ћушка два пута нападано пре тога, априла 1999. године, када су вршени претреси кућа, којом приликом су од становништва одузете ловачка пушка и пиштољ /изјава сведока Мује Гашија, Лирије Гаши/.

Износећи своју одбрану у току истражног поступка, окривљени Момић Ранко изјавио је да се почетком бомбардовања, највероватније 23. или 24. марта 1999. године добровољно пријавио у 177. ВТО Пећ, који је у то време био стациониран у просторијама основне школе у делу града Брежаник.

Том приликом примио га је лично првооптужени Миладиновић Топлица, коме је окривљени Момић предао војну књижицу и којом приликом га је опт. Миладиновић задужио аутоматском пушком, наредивши магационеру да му пушку изда, а потом окр. Момићу рекао да дође за дан-два и провери у коју је јединицу распоређен. Међутим, по изласку из канцеларије оптуженог Миладиновића, окр. Момић среће пок. Небојшу Минића, који му је рекао да је њега, Минића, оптужени Миладиновић именовао за командира јединице и позвао окр. Момића да приступи тој јединици, што је овај и прихватио. Покојни Минић заказао је за сутрадан састанак у локалној кафани, где су били и остали припадници његове јединице, касније назване „Шакали“. Прва акција у коју су ишли, према казивању окр. Момића, била је „чишћење“ Пећи.

Штаб Минићеве јединице, који су припадници „Шакала“ звали „команда“ био је у кући узурпираној од албанске породице, у Пећи, у близини болнице, а штаб 177. ВТО 50-100 м одатле.

Пре сваке акције, имали су састанке на којима би пок. Минић издавао/преносио наређења припадницима своје јединице, која је он сам добијао на раније одржаним састанцима са војним и полицијским старешинама, међу којима је био и оптужени Миладиновић. Како казује окр. Момић, опште је позната чињеница да је оптужени Миладиновић Топлица био је командант 177. ВТО, непосредно надређен пок. Минићу.

Окривљени Момић даље казује да су припадници јединице наређења добијали од пок. Минић Небојше, који је наређења добијао од опт. Миладиновић Топлице без чијег одобрења Минић није смео да предузима никакве акције. Тако је више пута, испред команде са другим припадницима јединице чекао да Минић обави састанак са опт. Миладиновићем, након чега је Минић на лицу места обавештавао припаднике своје јединице која је следећа акција у коју ће ићи. Неретко би и сам Миладиновић након таквих састанака са Минићем излазио да поздрави припаднике Минићеве јединице. Даље наводи, да је током извођења акција опт. Миладиновић комуницирао путем радио везе са пок. Минићем, при чему прецизира да је опт. Миладиновић као позивни знак користио шифру „Шакал 1“, Минић „Шакал 2“, а мотороле у акцијама користили су и опт. Поповић Срећко и Кастратовић Славиша.

Што се тиче акције у селу Ћушка 14.05.1999. године, окр. Момић је изнео да су наређење за ту акцију добили највероватније дан раније, после састанка опт. Миладиновића и пок. Минића као што је то и иначе бивало пре сваке акције. У напад на село кренули су у раним јутарњим сатима, након што су се сви припадници јединице окупили на зборном месту. Наредба је гласила да се одузме оружје, да се иселе сви становници села и упуте према Албанији, да им се одузму и поцепају лична документа, што су, како изјављује окр. Момић и учинили.

У акцију су кренули са неколико возила. Окривљени Момић возио је „мобилисани“ Голф 3, са војним таблицама које му је раније дао лично опт. Миладиновић. За потребе извођења акције у селу Ћушка, формиране су мање групе. Окр. Момић негира да је критичног дана предводио једну од група и да је носио радио станицу, мада признаје да је макар у једној од претходних акција био вођа групе од 20 људи, којом приликом је користио радио везу.

Описује да је улазио у албанске куће, истеривао становништво. Признаје да је у селу цивилно становништво пљачкано на начин да им је пок. Минић наредио да предају сав новац и злато које имају, да су припадници његове јединице одузимали моторна возила од становника села, а за себе наводи да је тог дана приликом претреса куће, од једног мештанина албанске националности добио на поклон моторно возило марке „Ауди 200“, које је одвезао у Пећ и паркирао у своју гаражу.

Окривљени признаје да су припадници „Шакала“ вршили тријаж становништва, односно да су прво децу и жене стављали на такторе и слали на магистрални пут, одакле су их припадници војске или полиције усмеравали у правцу Пећи, пут Албаније. Негира међутим, да су опколили становништво и држали га на нишану, пазећи да неко не пружи отпор или не побегне, јер како каже за тим није било потребе, јер су сви окупљени били цивили. Окривљени Момић Ранко описује да су припадници његове јединице вршили групна убиства цивила, иако током ове акције, од стране становника Ћушке ниједан метак није испаљен према припадницима јединице.

По завршеној акцији, а по Минићевом наређењу, сви су отишли у „команду“ и сећа се да је Минић био љут и да је говорио да неће ни са ким делити плен из акције, док се не утврди ко је узео 8000 ДМ, које су, како је тврдио недостајале.

Окривљени Момић негира да је 14.05.1999. године било кога опљачкао или лишио живота, да је палио куће албанског становништва у Ћушки, али признаје да су то чинили други припадници „Шакала“.

Оваква одбрана окр. Момић Ранка се не може прихватити, јер је у супротности са исказима заштићеног сведока ПС датим у преткривичном и истражном поступку, а у којима је заштићени сведок ПС детаљно објаснио конкретне радње и поступке окривљеног критичном приликом, како је то описано у овој оптужници. Због тога, овакву одбрану окр. Момића треба одбацити као неосновану, срачунату на избегавање кривичне одговорности.

С обзиром да су радње кривичног дела описане у диспозитиву оптужнице, које се стављају на терет окривљеном, почињене у оквиру оружаног сукоба, то је он, као припадник оружане стране у сукобу, био у обавези да поштују одредбе IV Женеуске конвенције. Свака од жртава конкретних злочина била је ненаоружан цивил, припадник албанске националности и управо та чињеница, као дискриминаторска, била је повод њиховом убијању, застрашивању, уништавању њихове приватне непокретне имовине и возила, отимању личних докумената, новца и других драгоцености, те на крају и протеривању.

Због тога се, у смислу одредаба члана 3. став 1. тачка 1.а.и д. IV Женеуске конвенције о заштити грађанских лица за време рата, од 12.08.1949. године, члана 51, 75, 76, и 77 I Допунског протокола о заштити жртава немеђународних оружаных сукоба, те члана 4. и члана 13. II Допунског протокола о заштити жртава немеђународних оружаных сукоба, има сматрати да сви оштећени, именовани у изреци, као цивилна лица, имају статус заштићених лица.

Пљачкајући имовину оштећених цивила становника села Ћушка, оптужени је поступао противно члану 33. IV Женеуске конвенције, којим се категорично афирмише да је "пљачка забрањена".

ТУЖИЛАЦ
ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Владимир Вукчевић

